

Előfizetési ár:

Egy évre — — 4 forint.
Fél évre — — 2 forint.
3 óra — — 1 forint.
1 óra — — 40 krajc.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal a „Csongrád” könyvnyomdájában, (Grünwald Ferenc-féle ház) hova a kéziratok és előfizetési pénzek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri beiktatása 10 kr., két hasábos 20 kr., három hasábos 30 kr. Legalább háromszor-közlésnél a fele díj számítatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilttérben

minden egyes sor 20 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Kéziratok visszaszolgáltatására nem vállalkozik a szerkesztőség

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

DR. CSONGRÁDI GÁBOR.

EGYES SZÁM ÁRA 10 KRAJ CZÁR

Tisztujtás előtt.

Az előjáróság több tagja ellen még a múlt év folyamán megindított fegyelmi vizsgálatok ügyében Csongrádvármegye alispánja a meghozott határozatokat községünk előjáróságához a napokban megküldötte. E határozatok ismertetését lapunk más helyén hozzuk. E helyett a tisztujtás kérdésével foglalkozunk; mert tekintettel arra, hogy a fent említett fegyelmi határozatok már megjöttek; az új szervezeti szabályrendelet pedig a belügyministerium által jóváhagyva már régebben beérkezett; remélhetjük, hogy a tisztujtás megejtésére a határnap már legközelebbre ki fog tűzteni. A tisztujtás nagy horderejű kérdéssel foglalkozni tehát ma már nemcsak időszerű dolog, de kötelesség is.

Csongrád polgárai napok múltán sorakozni fognak, arra nézve, hogy az eddig működött előjárók nagy része által sokszor önző célokra kihalasztott község jövő sorsát, kiknek a kezére, kiknek a vezérlésére bízzák. A tisztujtás feletébb fontos nagy feladata szoros összefüggésben áll községünk jövő sorsával, nagy részben függ ettől, hogy a múltban annyit szenvedett község végre valahára biztos talajon induljon a méltán megérdemelt jólétné útjára.

A község megválasztandó előjáróira nagy s súlyos felelősséggel járó feladatok és kötelezettségek várnak. A fejlődő viszonyok, a folyton szaporodó közigazgatási törvények és nagy számu rendeletek napról-napra több és több teendőket ruháznak a községek vállaira.

E teendők nemcsak, nagy számuk, de kiváló fontosságuknál fogva is oly előjárókat igényelnek, kiknél a becsületességén felül a képesség, a törekvés, a munkásság s a kiartás is feltalálható. Csak is az ily erények és tulajdonok birtokában levő előjárók lehet képesek, egyrészt az ép most említett feladatokat lehetőleg megoldani, másrészt a múlt idők egyes emberei tudatlansága, rossz akarata s visszaélései folytán reánk hátrahagyott terhek hatását csökkenteni s a folyton vissza fejlődő községet hanyatlásban feltartóztatni.

Nagyon természetes, hogy ilyen körülmények között nem lehet s nem szabad könnyelműen bánni el azzal a joggal, mit a törvény a választók kezébe letett. E jog érvényesítése egy egész, egy nagy község jövő sorsa felett határozván, mielőtt azt bárki gyakorolná, magába kell szállnia, elfogulatlanul kell meggondolnia, hogy azt mily irányba tegye.

Merlegelnie kell a jelöltek közti különbséget s azon elvnek kell hódolnia: hogy győzzön mindig a jobb.

Nézni kell, hogy: ki az, minő jellemű, minő képzettségű az, kire szavazatokat adni akarjuk.

A pártszempontok s a személyi érdekek határozottan mellőzendők, figyelmen ki-

vül hagyandók. Valamely párthoz való tartozás, bizonyos egyéni érdekeknek tett, tehető, vagy megígért szolgálat nem kvalifikálhat s nem lehet jogcim semmi nemű hivatalra.

Főcélul tűzessék ki minden egyes esetben a község java az összközönség érdeke.

Ez legyen elvünk! ez elvtől eltérni semmi körülmények között s semmi áron soha nem szabad, mert ez bűn és oly káros cselekedet volna, mely előbb utóbb de kegyetlenül bosszulná meg magát.

Hisz szomorú tapasztalataink lehetnek már a múltból, hogy a választóknál elharmarkodott, könnyelmű s elkiismeretlen eljárás mily veszedelmes, végzetes következményekkel sujtott le amugy is sok csapást keresztül szenvedett községünkre.

Gondoljuk tehát meg, mindnyájan: hogy a választási jog az egyes polgár nem privát joga, de olyan politikai jog, melyet a nagy közönség érdekében lelkiismeretesen kötelessége érvényre juttatni.

A jelszó.

A „Tiszavidék” megadta a hangot és ma már biztosra vehető, hogy Pirooska István lesz a bíró.

Mi, kik állandóan éber figyelemmel kísérjük a csongrádi viszonyokat s kellő tájékozottságával bírnak az intrikusok kapzsiságát elpalástolni törekvő befolyások indító okai és tényezőjeinek ki- és milétéről, kik „Allam az államban” közölt cikkünkben megösmertettük a nagy közönséggel a corruptionalis helyzetet, mely e legtisztább magyar vármegyében talajra kapott, mi már rég megjósoltuk, hogy az a népség, mely még alig néhány hóval ezelőtt a falakra irt gunyversekkel igyekezett Pirooska István bíró nevét bemocskolni, és a saját — a bírói állásra oly nagyon áhító, de arra képtelen — embere híret magasztalni; minden ravaszága dacára sem lesz képes Pirooska Istvánt megbuktatni. Es ime az elmúlt néhány hó, — mondhatnók néhány hét, meggyőződésünket fényesen igazolta. Mert belátván az illetők azt, hogy hiába minden fondorkodás, hiába a rágalmazás, csak nem lehetnek képesek Pirooska István bukását előidézni, tanácsosabbnak tartották hozzá simulva, vele kibékülve a hata'mon maradás ösztönétől sugalt eszélyességgel róla dicsérőleg nyilatkozni azért, hogy annak barátságát a maguk részére már eleve is biztosítsák.

Es mi, kik a „Tiszavidék” embereinek minden ténykedését megsóktuk már, bizalmatlansággal fogadni, megnyugvással veszszük tudomásul ezuttal lapjuk 13-dik számában „Ügybuzgó községi bíránk” című közleményét. De nem azért, mert az illető bírós a „Tiszavidék” emberei előtt magasztalólag beszélt az országgyűlési képviselő tevékenysége és jóindulatáról, (mert nézetünk szerint amint cselekszik, akként veszi hasz-

nát); hanem azért, mert ezáltal is, mintegy beigazolván látjuk azt, hogy a volt főszolgabíró, midőn az alispán akarata ellenére, megválasztatta Pirooska Istvánt Csongrád város bírójául, helyes intenciókból indult ki és bevált a bíró személyére vonatkozólag tett azon nyilatkozata, hogy bár ő nem bizik ahhoz, hogy Pirooska István mint bíró a község vezetése körül teljesen tiszta látkörrel bírjon, de mert akként ösmeri, hogy van benne erély és határozottság, a kétes játékot nem fogja az elnézni, mi Csongrádon a szabadelvű pártiság köpönye alatt üzetik s ekként csak javítani fog a helyzeten, de rontani nem. S hogy mennyire igaza volt, mutatja az, hogy meddő küzdelem maradt minden fondorkodás és rágalmazás a bíró személye ellen, amint azt az időben nem lehetet megbuktatni, ugy most is csak az ő akaratán áll, hogy legyen-e, vagy nem? S a bíró azon cselekménye, hogy kivételesen dicsérőleg nyilatkozott az országgyűlési képviselőről, előttünk mitsem von le érdemből, sőt ezáltal is igazolván látjuk, hogy egy eszélyes és ügyes egyén tud alkalmazkodni a helyzethez s főként igazoltnak látjuk a volt főszolgabíró azon legnyomatékosabb indokát, hogy a bíró egy kipróbált kormánypárti egyén.

Midőn tehát ezek után nekünk sem lehet s nincs is kifogásunk, ha a bírói állásban megmarad és meghagyatik, azon kívánalmunkat hangoztatjuk csak, hogy szüntettének már be valahára azon törvénytelen állapotot, hogy egy előjáróság megválasztása határidején túl is, tehát jogosulatlanul működjék, szüntettessék be azon zsarnokias és jogfosztogató eljárás, hogy 20,000 leiket számláló nagy község lakossága 48 órai időt megeőző hirdetmény alapján hívassék meg, akár a községi képviselők, akár az előjárósági tagok választásához; vettessék gát azon visszaéléseknek, hogy egyes előjárók, a közgyűlés tudtán kívül penzalapokat ke ejenek és beszédett pénzeket tetszésük szerinti célokra fordíthassák, szünj k meg végre azon legujabban szokásossá vált flagmatikus természet, mely szerint a legkompromitalóbb dolgok közlése fölött is napi rendre tér az ellenőrző hatóság.

A vasárnapi munkaszünet.

Legközelebb volt az óriási munkás ünnepe, mely nem volt egyébre szánva, mint tüntetésre a világ előtt, hogy a gyárak és műhelyek munkásai nincsenek megelégedve sorsukkal. S ez elégtelenségben egyik főpontot a munkaidő szabályozása képezi. Baross miniszter e tekintetben törvényhozás útján igyekszik a munkásosztály óhaján segíteni. Behozza a vasárnapi munkaszünet kötelező voltát. — Az idevonakozó törvényjavaslat a következőképen szól:

1 §. Vasárnapokon a magyar szent korona országainak területén az ipari munkának szünetelnie kell. Kivételt képez az üz-

— Kinek van hát igaza? A „Szentesi Lap“ f. évi 60-ik számában pár szóval említést tesz arról, hogy az „Erdélyi magyar közművelődési Egyesület“ érdekében városunkban Szvoboda Ferenc és Eszes Mátyás urak tevékeny működést fejtettek ki. „Tiszavidek“ lapjárunk elég kegyes ma egy heti számában a körülményt tagadása venni. Miután nekünk határozott tudomásunk van arról, hogy nevezettek igen is tényleg fáradoztak az EMKE érdekében, Eszes Mátyás ur maga pedig az EMKE eszentesi fiókjának 100 forinttal alapító tagja lett; s ugyancsak Eszes Mátyás ur törekvéseinek köszönhető, hogy már évekket ezelőtt a „Polgári Kör“ is alapító tagja lett 100 frttal az EMKE-nek s hogy a „Polgári Kör“ tagjai közül szép számmal lettek ugyanakkor pártoló tagokká; kérdjük kinek van hát igaza?

— Halászati jogigények bejelentései. Az új halászati törvény értelmében a halászati jogok tulajdonosainak be kellett jelenteniük, az illetékes törvényhatóságok alispánjaihoz, hogy a tulajdonukat nem képező területeken milyen alapon gyakorolják a halászati jogot. Az irányban gróf Károlyi Sándor és gróf Károlyi László ur 6 extenzívaijaik is megtették a Felgyő és Csongrád községek határában fekvő területeken gyakorolt halászati jogosultságok való igényük bejelentéseit. Csongrádvármegye alispánja ez igények feletti tárgyalásra a határidőt 1890. június hó 12 napjának d. e. 10 órájára közzétette közhírához tüntette ki.

— Fegyelmű határozatok. Borbás Mihály II. od jegyző, Maté Imre II. od bíró, Draskovits Dezsd pénztárnok és Molcs Nándor adószedő fegyelmű ügyekben megérkeztek már a határozatok. Ezek szerint: Borbás Mihály fegyelműleg vétkeinek mondatik ki a hivatal vesztésre ítéltetik. Köteles a vizsgálatból felmerült 21 frt 82 kr költséget megfizetni. Megájt piltatik továbbá ellene a muladékossga miatt behajthatlanná vált adók megtérítése iránti felelősség. Maté Imre hivatal vesztésre s a felmerült 301 frt 76 kr tevő vizsgálati költség egyharmad részének megfizetésére, Molcs Nándor dorgálással büntetendőnek s a fent jelzett költség egyharmad részének megfizetésére ítéltetik. Draskovits Dezsdre néveve nem lehetett fegyelmi határozatot hozni, mivel számadásai még beadvás nincsenek; ehhez képest azonban összes még be nem adott számadásainak 30 nap alatti bemutatására hivatott fel.

— Ünnepi virtus. Az ünnepnapok nem igen szoktak tőlük elhúsozni anélkül, hogy egy-két bevett fűj verés emlékét ne visnék el magukkal. Hagyományos szokás már ez nálunk. Nem is ünnepeken, amelyen verkedés nem történik. Oláh János, Sebők Rókus, Gulácsy András és Lovas Rókus vitéz paraszt legények is bizonyosan akkép gondolkoztak, hogy piros pünkösdi napját vér nélkül elképzelni szinte lehetetlen. Házson azbt piros, hogy véres legyen. S ezt gondolván, hogy az ünnepnapnak az azt megillető sajátos jelleget megsze-

— Tehát ön eladta? — kérdé mohón a sajkás.

— Igen, egy órával ezelőtt.

— Szent Isten! És kinek? — ki ltott fel Pepe, aki először érdeklődött azon romok iránt, melyek mellett annyiszor közömbösen haladt volt el.

— Egy florencai gazdag urnak, Piombellino grófnak.

— Az elfojtott bosszúság egy villama cikázott a sajkás szemében.

— A gróf azonnal kijavittatja s három nap múlva ép oly fényes leend, mint amió ősök idejében volt.

— Zsidó! — kiáltott fel Pepe dühösen, — ha valaha ilyen szerencsétlenséget vártam volna, önközzemmel vetettem volna tiszteletet rá, hogy a palotának utolsó gerendája is elpusztuljon.

Abrahám vállalt vont.

— Csak várj egy kissé, — szólott s figyelj réám. — A gróf az én palotámat, vagy jobban mondva a te palotádat nem azért vette meg, hogy maga lakja azt, hanem hogy berendezze nővére Lorenza számára, ki a legszebb, legbájosabb nő egész Olaszországban.

Lorenza nevének hallatára Pepe megrendült.

— Ez a szép nő, — folytató Abrahám, — férjhez öhajjt menni; végtelenül szerelmes egy ifjuba, aki ép oly szép, mint ő, s époly magas családból származott, mint ő.

A zsidó ezen szavaira Pepét remegés és nyugtalanság fogta el.

(Folyt. köv.)

rezek, felszedelőküldének s ünnepi hadi utra elindulának. Hazafi dicsőséget szomjuhozó lelküknek soká a kielégítésre várni nem kellett. Hamarosan találkoztak a jegese utcában Csenki Mihállyal, kinek bozontos koponyája ellenállhatlan mediumként kinálkozott vala a virtusság, kézzel foghatólag történendő bizonyítására. S vele szemben menten harci állásba helyezvén emmagukat lón vitéz dolga a bunkos botoknak. Addig meg sem állapodának még Csenki koponyáját jól el nem látták. A törvényszék ugyan majd érdem szerint fog elbánni az ünnepi virtuskodókkal, de ez szegény Csenkinek — mert fején s más helyen is több súlyos sérülést kapott, bizony csekély vigasztalás lesz.

— Szlnészet. Bogdy Alajos szinigazgató és szintársulata előleges szini jelentést bocsátott a napokban ki, melyben jelzi, hogy működését a népkerti arénában már legközelebb megfogja kezdeni. Tekintettel arra, miszerint Bogdy Alajos szinigazgató, bár hosszú időközönként, de több ízben fordult már meg városunkban társulatával s mind annyiszor igyekezett közönségünk műgyényének megfelelni s tekintettel arra, miszerint mint értesülünk ezutal is kitűnően szervezett társulattal jön körünkbe, mi csak örömmel üdvözöljük őt s a legjobb bizalommal tekintünk működése elé.

— Biztosítsunk! Az idei szeszélyes időjárás arra enged következtetni, hogy gazda közönségünk aligha lesz az idei termő évad alatt a jégkarcosdától megóva. Gazdáinknak egész vagyona, összes reménye hogy egy mondjuk egy jégterhes felhőtől van függővé téve. Az egyetlen eszköz, az egyedüli mód, melylyel az esetleg bekövetkező, véletlen csapás által okozható kár ellen oltalmat nyerhet s megtérítést remélhet: a biztosítás intézménye. Milyen tehát ennek üdvös hatására gazdáink figyelmét esutón is felhívjuk csak kötelességet véltünk teljesíteni. Biztosítsunk! Még van idő!

— A 46 ik ezred áthelyezése. Mint értesülünk a Szegeden állomásozó 46 ik gyalog ezred, mely a mi ezredünk ősszel át lesz helyezve B é c s b e. Helyét Szegeden a jelenleg B c s b n levő 83-ik ezred fogja elfoglalni.

— Halálozások. Ösv. Presir Jzsefné szül. Forgó Anna élte virágkorában a mult hétfő éjjeli 11 órakor meghalt. Férjét, ki hirtelen halállal halt meg csak fél évvel élte túl. — Szerdán temették nagy részvét mellett. Tegnap pedig egy Horti Anna nevű asszonyt temettek el, ki a mult keddén még a halva fekvő Presir Jzsefné mellett virrasztott. Nyugodjanak békében!

— Nagy vasúti szerencsétlenség. Pünkösdi vasárnapjának éjjelen rémes vasúti katasztrófa történt. A fővárostól néhány kilométernyi távolságban levő Rákcs Csabán egy sebesen jövő t-hervonat az indulásra készen állott omnibusz vonatot izzép-porrá zúzta 4 ember élet esett a szerencsétlenségnek áldozatul. Egy ember pedig súlyosan megsérült.

— A büdi rablógylósság. A mult számunkban mondunk el részletesen azt a véres esetet, mely a bűd-szant-mihályi Dogaji kastélyban történt, melynek áldozata a galád kegyetlenséggel meggyilkolt öreg Dogaji már a temetőben alusza örök álmát. Már arról adhatunk hírt olvasóinknak, hogy a gonosztevők is igazság szolgáltatás kezeibe kerültek. Négyen voltak és Missura csendőr főhadnagy tette rájuk a közök H-Bösszörményben. Az egyik haramia, akit Sónvágó Jánosnak hívunk, hírs arról, hogy vagy ötvenéves volt már vizsgálati fogságban. Raud kívül vakmerő emléke, gyors beszédű és föltötte furfangos. A másik jó madár neve Csurki Molnár István. Es az ember 12 évig ült Munkácson s csak nemrégén szabadult ki. A harmadik banditák Bök könyben fogták el, azt Tashó Bandinak hívják. Negyedik táruak pedig Szentkúti A pád, aki valaha homéidás volt s élete javarészt azután a börtönbe tül ötte. A gonosztevők már áprilisban akarták a rablást végrehajtani; de akkor Molnár akadályozta volt. Sónvágót távirailag értesítettek arról, hogy tevők későbbre maradj. A vizsgálat már azt is kidarította, hogy Tashó és Sónvágó Bösszörményből indultak a rablásra a Sónvágó szekeren, Molnár pedig Debrecenbe csatlakozott hozzájuk. A rablást követő hejnalban 8 órakor már újra Bösszörményben voltak, utközben pedig több kereszmban mutattak és szassat is váltottak. A gonosztevők tagadtak a bíró előtt.

— Hetvenhárom éves gyilkos. Orozslámos községben 43 esztendő óta élt együtt Szabó Jzsef jómódú gazda ember s feleségével. Nem sok öröme volt ugyan a család életben, mert örökkösen pöröltek egymással, de csak türe a baját valahogy megtanít. A napokban a 73 éves öreg annyira elbúsult magát, hogy hirtelen agyorecepta a pörgő nyelű 60 éves asszonyt. Most már bányja-szánja, de kead. Majd a törvényszék azáról le vele. Az öreg gyilkos most egyre az hajtogatója, hogy sohasette volna a gonosztevet, ha nem ivott volna nagyon sok pálinkát.

— Gyilkos tolvajok. Eberhardt Jzsef Széhenyi cadest e hó 16 án virradóra a faluhos közel levő lucernáson agyonütötték. Az öreg csdán a lucernásra ügyelt föl, mikor Török Jzsef községi kanász két suhanc fia oda voltak lopni. Amint az öregot észrevették rögtön megfogták és halántékát fejssével bevették. A csdás meghalt, de amit gyilkosai a holttestet beakarták hurcolni a közellevő angol-kertbe az uradalmi kovács észrevette és megismerte őket. Így azután hurokra kerültek a gyilkosok.

— A mosogép és a tisztviselők congresszusa. A tisztviselők legutóbbi congresszusának egyik tárgyát képezte az a kérdés: Mily eszközökkel lehetne a hivatalnokoknak lehetővé tenni, azt, hogy az életnek mindinkább felmerülő követelményeinek megfelelhessenek, anélkül, hogy a legfontosabb életszükségletekből tulságos sokat elvonni kellene? E kérdés megoldására néhány többé-kevésbé gyakorlati javaslat történt, melyek közül nehányat, mint „figyelemre méltót“ elfogadtak. Általános érdeklődést keltett azonban Engelhardt vasuti tisztviselőnek következő előadása: „E kérdés, melyről itt tanácsoznunk már régóta foglakoztatott. Több ízben gondolkoztam ennek megoldása fölött és szerény hástartásomnak csekély költségelirányzatában gyakran tettem törléseket, csak egy tételt nem mertem bántani, habár a jövedelemnek nem csekély részét vette igénybe. Es a „mosás“ tétéle, mert nóm különös büszkeségét leli fehérmű-szekrényében; de magam is szivesen lemondok egy-örl-másról, de fehérműnkénel mitsem szeretnék magunktól megtagadni. Egy szerencsés véletlen végre megmutatta az utat, hogy miként lehet e tételnél tetemes megtakarítást eszközölni anélkül, hogy kedvence gyengeségünkben engedjünk kellené. Sőt mondom, hogy azt most még nagyobb mértékben elgíthetjük ki és a mellett tetemes összeget tartarunk meg, melyet más célra fordíthatunk. Mintegy 2 évvel ezelőtt egy barátomat látogadtam meg, mely alkalommal nejt egy egyszerű és c inos kiállítású géppel való foglalkozás közben találam. Kérdésemre, de a gépen alkalmazott táblék által is megtudtam, hogy az egy Hecog Sándor hazánkfiának B c s b n Graben B aunerstrasse 6. sz. alatti raktárából való mosó és fcsaró gép (Strabosch és B n r szabadalma.) E gépek a korábban felülük a lapokban olvasott nyilatkozatok által már régen felke tették érdeklődésemet, de mindég kételkedtem, hogy egy gép képes volna a mosás fárassó munkáját a fehérmű rongálása nélkül végezni. De barátom neje annyira dicsera a gépet, és mivel magam is meggyőződtem a gépnek valóban kiűnő munkájáról, tudva továbbá, hogy barátom neje föltötte takarékos és praktikus asszony, azonnal elhatároztam egy ily gép beszerzését. E célból érintkezésbe léptem az e öbb említett géppel, mely a legnagyobb előnkynséggel aronnal beültötte képes árjegyzését. Nagyon kellemesen érintett a cég ama kijelentése mely szerint tisztviselők, tanítók, katonaság, csapattestek, intézetek, kórházak stb. számára e gépeket föltötte előnyös részletfizetésre is szállit, ugyanoly árban, mint készpénzfizetésnél. Es a réám nézve föltötte kellemes előny egy teljes készletnek szonnali megrendelésére indított, mely egy mosó-, egy fcsaró- és egy mángorló gépből állott. Meg kell vallanom, hogy ily hasznos tárgyat még soha nem szerentem be ily könnyűséggel, mert a megtakarítás, melyet nóm e gépek által elért oly nagy volt, hogy a teljesítés elég volt a Hecoggal kikötött havi részletek pontos törlesztésére. E mellett sokkal szebb és kifogástalanabb fehérműnk van, mint azelőtt, mikor mind a mosónő szassal, étől és szorgalmától függött. A fehérmű kiméve van és önműnek az az előnye, hogy nincs szüksége sem mosókonyhára, sem mosónőre, mert amihen azelőtt egy egész nap és két ember kellett, az most egy leány s gépekkel rövid 2-3 óra alatt könnyen elvégsi és pedig akár a konyhában, vagy előszobában is, mert e gépeknel a kellemetlen gőz stb. bi van zárva és a mosás napja e gép által minden eddigi borzasztóságot elvesziti. Szóval e kitűnő gép alkalmazása által a „mosás“ tékintélyes kiadái tételénél nagy megtakarítást érek el, melyet más célra használhatok fel. Ömmel ragadtam meg már gyakran az alkalmat e kitűnő gép beszerzését barátainak ajánlani, kik mindannyian hasonló előnyös eredményt értek el általa. Ma is szivesen ragadtam meg az alkalmat, hogy tisztelt collegáimnak e kitűnő hástartási gépek beszerzését ajánljam és azt bissem, hogy azoknak általános alkalmazása nagyban hozzá fog járulni az általunk ma tárgyalt kérdés megoldásához. Elénk típus és elimerés jutalmasta a szöiöt érdekes előadásért és miután a gyűlés köszönetet mondott az előadónak elhatározta e közérdekű javaslat küszöfötételt. Még csak azt tartjuk szükségesnek felmenteni, hogy Hecog magyar állampolgár és hogy mosogépei és meidigi hályhagyarának gyártmányai számára Budapestben is. Erzsébetkört 56 sz. slatt mintaraktárt nyitott.

CSARNOK.

Első szerelem és annak párbaja.

(Vig elbeszélés.)

Tehát Béla és gazdász. A meglepetés és boldogság oly zavartá tett, hogy csak annyit bírtam nagy sebesen elrebegni:

"Orvendek."

N. Béla dött örvendett a szerencsének, tüntőleg udvarolt s így nem kételkedtem szavai őszinteségében. A hány féle neme volt a táncnak, mindenikét együtt jártuk, mindketten elvultunk egymás által ragadtatva, bár bennem felébredt e szörnyű gondolat: „vajon vívott-e párbajt”? Győzött az ész fölött a szív és a bakfich kíváncsiság, úgy hogy a legközelebbi tánc-szűnet alkalmával összeszorult torokkal, szörnyű naivitással tettem föl a kérdést:

"Vívott már maga párbajt?"

Mint remegtem a válasz eredményeért, ha nemmel felelt volna, tán az oláhjait faképnél hagyott Sz. Pálként bántam volna el vele, midőn a megnyugtatóra mosolyogva válaszolt:

"Igen!"

"Es mivel?"

N. Béla mosolygott. Hivatkozott a lovagias szokásra, hogy a nevet kimélni kell, de ha engem érdekel hát elmondja.

Engem ne érdekelt volna a barna ifju, szarvasbőr nadrágos ideál párbaja, ki megkivántam azt, hogy eszményem párbaj hőse legyen. Sőt nagyon is érdekelt.

N. ur elmondá. S még azonkívül elmondott valami hetet. Mind becsületsértés miatt vivotott.

Büszkén dobogott szivem s öröm ittasan repetett, ki feltalálta ideálját, ki öl, tör, zuz s ki kész legféltettebb kincsét, becsületét gyi kos szerszámokkal is megvédeni, ha kell.

Kezdem belé miadjobban bolondulni. Nagyobb figyelemmel szemléltem sem kisért hazudozást, mint én, de az is igaz, hogy hazudni sem tudott más úgy, mint N. ur. Ettől fogva állandó lovagom lett.

"Enyhe berek, lágy élében," hol bájtelet hangon, lágy szellő susogás ol kisérve zongett parkunkban a csalogány, az öreg díófa alatt idylli esteken, midőn az eg felhő len azurján a csillagok miriadjai ragyogtak, s a méla hold sugarai ezüstös szinezetet adtak mindennek, iy költői szinezett helyen töltöttük a kellemes pásztor órákat.

N. ur megvallotta szerelmét isten tudja hány-szor, s én nem hittem isten tudja hány-szor.

Szerelmi vallomásához assetlinek mindég adott fel egy-egy párbajt, melyek mint mondá lelke feleért vívattak, s hogy magamat célozva érezsem, oly szenvedélyes tekintettel nézett reám, s oly nagyokat sóhajtott, miszerint ki voltam téve vagy az elayeletés, vagy az elfujatás veszélyének.

Hát! Istennek egyik sem történt meg, az én J-násom nem minősített engem cethallá.

Szerencsés Jónás! megmenekedtél egy mérges falattól! — cikázott e gondolat agyam labirinthusán keresztül.

Az lovagom meg nem szűnt hévvel rakta rákásra a nem létezett, de általa felspékelt, vagy leduzzantott névtelen hőseket, úgy hogy kezdtem gyanakodóvá lenni, önkénytelenül arra a meggyőződésre jutottam, hogy ha az én Romeóm által önkre silányított lényeknek csak fele volna oly szerencsétlen a léteket örvendezhetni, akkor a városban sem egy felkötetlen karu, vagy mély lösebbel keblém ellátott ifjut sem lehetne találni.

A merre jártam mindentütt érdeklődve néztem szerte szét, hogy nem látok-e felkötött karu, vagy flastromos képű embert?! De óh fátum! egy sem került tekintetem elé. A gyanu mindinkább kezdett érlelődni bennem, midőn végre egyet megpillanték, arcán egy hatalmas nagy angol tapasszal. "Megvagy!" — kiáltám magamban, öröömön azonban korai volt. Keserű valóra ébresztett kiábrándulásom.

Színész volt az istenadta s egy ügyetlen borbély inas, kinek kezeibe "mellék jövedelmet" nem csusztatott, vágta meg bosszúból.

— N. ur! nem vett ön észre valamit, a mi engem kellemetlenül érint?"

— Nem, tünde angyal! e sarkalatos földgömböny tetőzetém, — volt szarvasi borbélyosított válasza.

— Ugy akkor vegye tudomásul, hogy esteli séntánk alkalmával, egy dult arcu férfi kíséri lépteinket s gyűlöletes pillantásokat vet felénk, vegyen alkalmat és okot magának e férfit, ki nekem terhemre van, megismereni és rendre utasítani.

— Bájós seraph! zengedezési parancsként hangzanak fülemben, sietek, rohanok, vágatok, hogy a gyűlöltet megtaníthassam, hullajtson kérsim érte előre könnyeket — kámporrhá vált s elröplött.

Másnap szokatlan komoly arccal állított be, titokzatosan sugta fülemben: "meg van a nyomorult."

Alig bírtam kitérő nevetésemet visszatartani, de uralkodva magamon, komolyságot szimulálva mondtam: "mégis derék lovag ön," — hogyan történt? ... beszéljen!"

— Ne kívánja most ezt tőlem, izgatott vagyok, majd holnap mindent megtud. Sietek segédsímet felkeresni, kik a részleteket állapítják meg, nekem mindegy első vagy utolsó vérre-e, addig pedig imádkozzon életemért, az angyalok imáját, meghallgatja a Mindenható.

Persze, hogy megígertem hőseimnek, kisérl az igazmondás volt a 8-ik nem létező sacram ntum, mintán biztosan tudtam, hogy eme párbajról is, mint a többiekéről, oly egészségesen tér vissza, mint a makkon hizott szalontai.

Ugyis történt. Lovagom másnap rettenetes komoly képpel, fiakeron, come il faut, jelent meg. Szemből a büszkeség sugárzott, s miat trón szalmolyához úgy tette lábaim elé hódolatát e szavakkal: "Mindem el van intézve."

— Hogyan történt? — kérdém mohó kíváncsisággal.

— Az eset előttem, mint az ilyenekben jártas előtt, nem volt valami szokatlan, a Nagysád által leirt vagabundus, a tegnap esti felejthetetlen emléktű perc után, hazamentemben élem állit, s miat orkán zugja fülemben:

"Ki ön?..."

"Hogy én ki vagyok — válaszolám nyugodtságot szimulálva — ahhoz önnek semmi köze, de hogy ön kicsoda, ahhoz nekem van közöm, önhöz ki elég vakmerő egy hőlyget, midőn az tisztelőjével sétál, fixirozni, rangját uram nem, de nevét tudom: "Szentelen."

"Ah, uram! ez vért kíván."

"Segédeink holnap mindent elvégeznek." Ezzel ott hagytam. Tegnap ellenfelem megbízottjai beálltanak, kihívnak, persze, hogy el fogadtam és segédeimhez utasítván, kardban állapodtak meg. M megverekedtünk. Ellenfelemnek orrát vágtam le, hogy ne legyen alkalma minden lében kanalaskodni.

Mig bírtam kitérő nevetésemet visszatartani, komolyságot erőltetve mondtam: Ugyan N. ur hogy találták meg önt ellenfele segédei, mikor nevét sem tudták.

— Hát izé, ... hát ... hát, hebegett ideálom. De már erre kitért belőlem a nevetés.

— Bámulom az ön ügyességét, hogy megfogott és vagdalt egy embert, ki nem is létezik; párbajozni élő emberrel közönséges dolog, de phautommal az már abstract valami, erre csak ön képes. Megsemmisültem állott előttem, dübtől elsőpadva.

— Hát ön guanyt tűzött belőlem! játékszerként játszott velem? — ezzel "ill a berek, nádak, erek" ellejtett.

Pár év mult el azóta. Nagy lány lettem s miat ilyen, fürdeni illetékes. Hazafelé utaztunkban egy vasuti állomáson, kit látnak szemem? miat lovagomat.

"Ah ön az N. ur?"

Meglepetve nézett reám, arcán a borsával való megalégedetlenség honolt.

"Igen nagysád ön vagyok — mondá keserűn — alkalmazásban itt, miat vasuti tiszt."

E pillanatban az emeleti ablakból egy éles, fűlértő hang zug le.

"Béla gyere csak" ... a hang tulajdonos nője, egy 40 év körüli szépség-mentes hőlygé vala, ki mellett egy másik öregebb, s még szépség-mentesebb asszonyság állt:

"Kik azok a hőlygek?" — kérdém.

"A fiatalabbik az isten panaszképen ne vegye nőm", az idősebbik engedelemmel legyen mondva "anyósom."

Sajnáltam szegény volt imádomat, hogy a purgatoriumi tisztulást már e földön kezdi meg.

Megbocsátottam neki. 40 éves feleség és kétéves 40 éves anyós, sok egy kebelnek ...

"Lássá mily szerencsés ön — mondtam — mindég párbajozott s a sors adott magának egy állandó "pár"-bajt, mert az a két hőlyg, — becsánat a merész kifejezésért — bajnak csakugyan "pár."

Tóth Károly.

A „CSONGRÁD” KÖNYVNYOMDÁJA

CSONGRÁDON.

Elvállal minden, a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósltó levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és tánczrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok;

ÁRJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLALOK

táblás kimutatások, takarekpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hirdapok, művek, diszes kivitelű szalag-aranyozások,

Ipar és kereskedelmi körlevelek, ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnomással,

FALRAGASZOK stb. stb. minden szín és nagyságban gyors, pontos, izléses és jutányos áron.

Ugyanitt a

C S O N G R Á D

cimű társadalmi heti közlöny részére előfizetések elfogadtak, hirdetések felvételnek.